TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! ——SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No 92 — 1923 Lauantaina, elokuun 11 p. — Sat. August 11 VII Vuosikerta - Vol. VII

Toistasataa on vangittu Suomessa

Tukholma. — Suomessa on annettu vangitsemismääräys sadalleviidellekymmenelle kommunistille. Melkein kaikki on jo pidätetty.

Edellisessä lehdessä kerroimme jo että kaikki Sosialistisen Työväenpuolueen johtavat jäsenet, eduskunnan jäsenet ja sanomalehtimiehet on vangittu ja että kaikki puolueen sanomalehdet on estetty ilmestymästä ja varmuuden vuoksi vielä kirjapainot suljettu. Nyt saapuneet uutiset osoittavat miten perinjohjainen hallituksen toimeenpanema ajojahti on ollut. Kokonaista sataviisikymmentä puolueen johtavaa jäsentä on vangittu. Tekosyyksi on keksitty Sos. Työväenpuolueen muka valtiopetoksellinen toiminta. Porvarien taholta onkin pitäin aikaa yllytetty vainomaisia käymään kommunisteihin käsiksi. Suomen vallankumouksellinen työväenliike on viime vuosien aikana saanut monta kolausta.

Loppunsa edellä porvarillinen hallitus turvaantuu näinkin häpeällisiin tekoihin, kuin on tämä viimeinen vangitsemisraivo. Tapaus tulee herättämään suurta halveksumista kaikkialla maailmassa.

Ruoste tuhoaa viljasatoa lännellä

Winnipeg. — The Manitoba Free Press viidennessä tämän vuotista satoa koskevassa raportissaan sanoo, että toiveet sadosta, joka voittaisi kaikki edellisten vuosien sadot, ovat viimeisten kolmen viikon aikana huomattavasti hälvenneet.

Samalla kuin satotoiveet Albertassa näyttävät edelleenkin lupaavilta ja parhainta satoa sitten vuoden 1915 odotetaan, on Saskatchewan sato nuosteen, kuumuuden ja liika märkyyden takia huononttunut niin paljon, että vuotinen sato tullee tuskin olemaan keskinkertaista parempi.

Manitobassa on ruosteen, kuumuuden ja saw-käräpästen viljelyksille tekemä vahinko suuri, melkein jokainen piiri on niiden johdosta kärsinyt enemmän tai vähemmän ja keski- ja eteläosasta saapuneet tiedot kertovat, sadon tulevan mahdollisesti olemaan vain puolet siitä mitä 3 viikkoa sitten pidettiin varmana.

Viljanleikkuu alkaa Manitobassa viikon kuluttua ja työläisten palkkojen ilmoitetaan vaihtelevan $3.60 $4.00 päivä.

Englannista elonkorjaajia Canadaan

Lontoo. — Englannista tullaan muutaman seuraavan viikon ajalla lähettämään yli tuhatta elonkorjuutyöläistä Canadaan. Ensiminen joukkue lähti Lontoosta lauantaina. Joukko oli sangen sekalaista, aivan kuten Englannin sotajoukot suursodan aikana. Viranomaiset toivovat, että nämä siirtolaiset voisivat jäädä Canadaan, joka tietysti riippuu siitä, missä määrin he elonkorjuujan jälkeen löytävät ansiomahdollisuuksia, joka seikka voi olla hyvinkin sattuman varassa.

Yritti Yhdysvaltoihin 16 kertaa

New York. — Kaksikymmentäkaksi vuotias Oscar Beiall, jota myöskin sanotaan maailman ennätyksen omistajaksi laivakyydin varastamisessa, teki kuudennentoista purjehduksensa Yhdysvaltoihin New Yorkiin laivan "President Fillmore" laivalla tänne. Hän löydettiin piilopaikastaan laivalla kaksi päivää sen jälkeen kuin laiva oli lähtenyt Bremenistä ja asetettiin laivan "prikiin", kun hän kieltäytyi työskentelemästä kahdeksaa tuntia pitempää työpäivää.

Beiall on yrittänyt päästä Yhdysvaltoihin tällä tavalla viimeiset kaksi ja puoli vuotta, väittäen vanhempiensa asuvan Yhdysvalloissa. Hänet vietiin Ellis-Saarelle karkoitettavaksi kuudennentoista kerran.

Tilastoa Ruhrin alueella toimitetuista vangitsemisista

Dysseldorf. — Ruhrin alueen valtaamisesta elok. 1 päivään on valtaajien toimesta alueella erotettu kaikkiaan 107 hallituksen virkamiestä ja 275 paikallista virkailijaa kerrotaan Berliinistä saapuneessa tilastotiedossa.

Näiden lisäksi vangittiin alueella 661 liittohallituksen virkamiestä ja 188 paikallista virkailijaa. 264 ensinmainituista tuomittiin vangeusrangaistuksiin, jotka nousevat yhteensä 162 vuoteen ja 197 viimeksimainituista tuomittiin vangeusrangaistuksiin, jotka nousevat yhteensä 122 vuoteen.

Tämän ohella tuomittiin kymmennille hallituksen ja paikallisille virkailijoille suuria sakkoja.

Uralin teollisuuden loistava nousukausi

Moskova. — Viime vuoteen verraten on Uralin sulattimojen työläisten lukumäärä tätänykyä lisääntynyt 175 prosentilla, käynnissä olevien marttiiniuunien lukumäärä 46,5 prosentilla javalssilaitosten 10 prosentilla.

Presidentti Harding oli äveriäs mies

Marion, Ohio. — Juuri kuolleen Yhdysvaltain presidentin Hardingin omaisuuden arvioidaan nousevan noin 700,000 tai 800,000 dollariin. Ennen presidentiksi valitsemistaan Harding omisti sanomalehden kotikaupungissaan Marionissa, jonka hän sitten myi yli puolesta miljoonasta dollarista. Tämän lisäksi oli presidentillä osakkeita melkein jokaisesta liikefirmasta kotikaupungissaan.

Gomez valittu Portugalin presidentiksi

Lisbon. — Teixira Gomex, valittiin tasavallan presidentiksi 121 äänellä muutama päivä sitten.

Gomez on toiminut Portugalin hallituksen lähettiläänä Lontoossa vuodesta 1910, jolloin Portugal julistettiin tasavallaksi. Hän omistaa paljon maita etelä-Portugalissa, on sanomalehtimies ja useiden kirjojen kirjottaja. Hän astuu presidentin virkaan lokakuussa.

4 milj. Saksan markkaa dollarilla

Berliini. — Ulkomaisen rahan suunnaton kysyntä, joka seurasi Reichpankin poistettua kaikki ulkomaista rahaa koskevat rajotukset, aiheutti Saksan paperimarkan laskemisen enemmän kuin 4,000,-000 markkaan dollari viime keskiviikkona.

Markan arvon 100 prosenttiin nouseminen laskun vaikutuksesta kohosivat ruokatavarain hinnat kaupoissa huimaavasti. Tubansien ostajain täytyi palata koteihinsa tyhjin käsin. Voi paunan hinta kohosi 500,000 markkaan.

Braziliassa taistellaan

Buenos Aires. — Vihollisuudet ovat uudelleen alkaneet Brazilian kapinallisten ja vakinaisten sotilasjoukon välillä Rio Grande do Sul valtiossa kerrotaan Rivera to La Nacionista saapuneessa tiedossa. Manguera Depiedrassa noin kolmekymmentä mailia Uruguayan rajalta ilmotetaan käydyn taistelulta kapinallisten ja valtion sotajoukkojen välillä, joissa kumpikin puoli on kärsinyt melkoisia mieshukkia.

Kommunistinen eduskunnan jäsen vangittu

Rooma. — Poliisit ovat vanginneet Giuseppe Mingrinon nimisen kommunistisen parlamentin jäsenen. Mingrinoa syytetään "punakaartin" perustamisesta tarkotuksella ryhtyä suojelemaan työläisten oikeuksia Mussolinin hallituskomennon kiristystä vastaan. Mingrino on valittu eduskuntaan Pisan alueelta.

Rakovskyn nimitys on peruutettu

Lontoo. — Venäjän neuvostohallitus on ilmottanut virallisesti Englannin hallitukselle, että Rakovskyn nimittäminen Venäjän lähettiläaksi Englantiin on peruutettu Englannin hallituspiireistä annettujen vastalauseiden johdosta. Ei ole vielä tietoa kuka tullaan nimittämään Rakovskyn tilalle.

Ranskan kutomotyöläisten uniot

Pariisi. — Ranskan unio ilmottaa kansainväliselle Textile Workers Federationille jäsenmääränsä olevan paikallaan pysyvää. Tähän vaikuttaa erimielisyydet, että koskettelevat uniomuotoja. Joukko jäseniä on eronnut perustamaan uusia unioita.

Vieläkin suurempana vaikuttimena ovat olleet ne suuret aikajoittain puhjenneet lakot, jotka yleisen elinkustannusten nousun aikana vuoden alussa puhkeillvat varsinkin pohjois- ja itäosissa Ranskaa. Ne päättyivät jättäen suurta tyytymättömyyttä union jäseniin. Niiden johdosta tehtaillijat tekivät suuria voittoja.

Kronstadin pakolaiset palaavat Venäjälle

Rajalta lähetetyn tiedon mukaan lähetettiin Rajajoelta Venäjälle 98 Kronstadin pakolaista, jotka olivat ilmoittaneet haluavansa palata kotimaahansa.

Suomessa on vielä noin 1,500 Kronstadtin pakolaista.

Madridin pankkityöläisten lakko jatkuu

Madrid, Espanja. — Viime viikolla julistettu pankkityöläisten lakko yhä jatkuu, joskin joitain vanhempia pankkitoimitsijoita on mennyt takaisin työhön. Poliisien antamien raporttien mukaan lakkopaikalla ei ole tapahtunut levottomuuksia.

Työväenmiehiä viety joukottain vankiluolaan

Dresden, Saksa. — Kaksi sataa työväen agitaattoria on vangittu täällä tapahtuneiden mielenosotusten ja elintarvemellakkain yhteydessä.

Poliittisten vankien armahtaminen Venäjällä

Moskova. — Minskin kaupungin puolalaisten miehityksessä vapauttamisen 3-vuotispäivän muistoksi on Venäjä neuvostotasavaltain keskuskomitea armahtanut neuvostovastaisten valkovenäläisten kansallisjärjestöjen entiset jäsenet. Tämä armahdus on ensimäinen liiton toimeenpanevan keskuskomitean julkaisema käskykirje.

Mexicossa annetaan maittomille maata

Mexico City. — Mexicon hallitus on julkaissut dekreetin, joka oikeuttaa jokaisen 18 vuotiaan kiinteimistöä omistamattoman mexicolaisen ottamaan haltuunsa kansallista tai asumatonta maata milloin hyvänsä ilman, että hänen tarvitsee tehdä muuta kuin paaluttaa haluamansa maa ja ilmottaa siitä maanviljelysministeristölle.

Yksityisten omistaman maan tälle tavoin haltuunsa ottaminen on kiellettyä. Maata haluavat voivat enintäin ottaa haltuunsa 25 hehtaaria keinotekoisesti kasteltua maata ja 100 hehtaaria laidunmaata.

Hehtaari on noin 2.5 eekkeriä.

Ranskan kansallisuusviha huipussaan

Nyberg, Saksa. — Täällä alkaneessa esperantistien kansainvälisessä kongressissa on ilmotettu, että yhtään edustajaa ei ole saapunut Ranskasta ja Belgiasta. Näissä maissa valtiot edustajat ovat ilmottaneet, että heidän hallituksensa on kieltäytynyt antamasta heille passeja.

Ministeristö erimielistä Englannissa

Sotakorvauskysymyksen odotetaan johtavan usean ministerin eroamiseen.

Lontoo. — Sotakorvauskysymys näyttää johtavan useihin eroamisiin Englannin ministeristössä. Ellei pääministeri Baldwinin onnistu saada aikaan yhtenäisyyttä sotakorvausasiassa, on muutaman ministerin eroaminen varma asia.

Ministeristön oli määrä kokoontua istuntoon keskiviikkona, mutta nyt on istuntoa täytynyt lykkäyttää ja sillä välin koettaa pääministeri personallisilla neuvotteluilla saada aikaan yhteisymmärrystä ministeristön jäsenten keskuudessa.

Muutamat johtavat lehdet, kuten Times ja Telegraph, kehottavat pääministeriä vetämään ohjakset kireälle ministeristössä ja neuvoo erottamaan sellaiset ministerit, jotka eivät saata hyväksyä hänen politiikkaansa.

750 vankia surmattu Kiinassa

Peking. — Tsisicharasta, Holungkiangin maakunnasta, Mancnurisasta saapuneet tiedot kertovat kiinalaisten sotilaiden maakunnan sotilaskuvenöörin määräyksestä lähdanneen 750 sikäläisellä sotilasleirillä ollutta "rosvoa". Surmansa saaneet kuuluvat niihin 1,200 "rosvoon", jotka hiljattain antautuivat kiinalaisille sotilaille ja joita harjotettiin Ruhrilla Manchurian sotaherra Chang Tso-Linin armeijaa varten. Heidän keskuudessaan ilmenevän kapinallisen mielialan johdosta määräsi heidät sikymmenestä sotilasvirianomaisten tutkittavaksi.

Kaikki tutkittavaksi määrätyt telotettiin ja jälelle jääneet yrittivät paeta. Maakunnan sotilaat piirittivät heidät ja piiritystä seuranneessa taistelussa sai heistä suurin osa surmansa. Maakunnan sotilaat menettivät taistelussa 50 kuolleissa ja useita kymmeniä haavottuneissa.

Detroitin rautatietyöläiset saavat palkanlisää

Detroit. — Detroit United Railways yhtiön taholta ilmotetaan, että 6 sentin palkankorotus, jonka yhtiö myönsi työläisilleen muutama viikko sitten, on nyt voimassa.

Tämän korotuksen johdosta nousee konduktöörien ja koneenkäyttäjäin palkat kaupungin ulkopuolella liikettä välittävillä ja Pontiac ja Flint City linjoilla 61, 64 ja 66 senttiin tunti.

Tämä korotus palkoissa tulee nähtävästi vaikuttamaan ratkaisevasti kaupungin hallinon ja kunnallisilla teillä työskentelevien vaunumiesten välillä olevaan palkkariitaan, sillä kaupungin lupakirjassa määrätään kaupunki maksamaan työläisilleen saman palkkataksan mukaan kuin mikä yksityisten omistamissa teollisuuslaitoksissa vallitsee.

Myöskin Belgian kommunistijutusta pannukakku

Brysselistä sähkötetään Tukholman "Politikenille":

Todistajain kuulustelussa ilmoittivat Belgian kommunistipuolueen kassakirjoja tarkastaneet henkilöt, ettei näissä löydy merkkikäkään siitä, että kommunistit olisivat saaneet rahoja vieraalta valtiolta. Kun tämä on tärkein seikka, jolle syytös kommunisteja vastaan perustuu, niin näyttää belgialainen taantumus kärsivän tässä jutussa tappion.

Kalastusvirkailija ammuttu Quebecissa

New Castle, Que., — Wm. Blaquiere, niminen 33 vuotias kalastajavartija Matapedia joella, ammuttiin vahdissa ollessaan lauantai iltana. Hänen ruumiistaan löydettiin tarkastettaessa useita kuulia, joista yksi oli lävistänyt hänen sydämensä. Murhaajat, joiden arvellaan olleen salakalastajia, ovat vielä teillä tietymättömillä ja sen heitä suuri joukko maakuntapoliiseja.

Hawaijin sokerituotanto 500,000 tonnia

Honolulu. — Viimeisimpien laskelmien mukaan tulee Hawaijin sokerituotanto olemaan tänä vuonna noin 500,000 tonnia eli noin 100,-000 tonnia pienempi viime vuoden tuotantoa. Viime sadosta saivat sokeriviljelijät keskimäärin $92.96 tonnilta. Tänä vuonna arvellaan heidän sensijaan tulevan saamaan $130—$40 tonnilta. Samojen laskelmien mukaan arvellaan tämän vuotisen sokerituotannon arvon nousevan 70,000,000 dollariin.

De Valera saa pitää vaalipuheita

Dublin. — Irlannin hallitus on antanut vallankumouksellisten johtimielle Eamon de Valeralle oikeuden pitää vapaasti puheita Clare kauntissa käynnissä olevassa vaalitaistelussa. Tämän vapauden myöntäminen Valeralle ei herätä niinkään paljon arvostelua kuin herättäisi hänen vangitsemisensa. De Valeran puolueliaset ovat asettaneet hänet ehdokkaaksi mainittuun kauntiin ja hänen Valeran pitää vaalikokouksia viranomaisten sekaantumatta kokousten menoon. Muun muassa on Mrs. MacSwiney puhunut uspassa kokouksessa.

Otiran tunneli valmistunut

Wellington, New Zealand. — Otira tunnelin, joka on pisin tunneli Britanian valtakunnassa, valmistuminen kunniaksi juhlittiin täällä viime maanantaina tärkeänä kansallisena merkkitapauksena. Tunneli yhdistää South Islandin itäsen ja läntisen rannikon. Se lävistää Eteläisen Alppien vuoriston Arthur's Passin kohdalta ja tekee tarppeettomaksi vuoriston ylikulun vaunuissa, joka on hyvin vaarallista ja vaivalloista. Tunnelin pituus viisi ja yksi kolmas-osa mailia ja se on pisin Britanian valtakunnassa ja seitsemäs maailman pisimmistä tunneleista.

Saksalaiset antavat mennä Ruhrin hajalle

Teollisuuden harjottajat antavat mieluummin mennä Ruhrin kappaleiksi kuin alistua ranskalaisen pistinkomennon vaatimuksiin.

Berlin. — Viime päivinä pidetyissä pitkissä neuvotteluissa ovat Ruhrin alueen teollisuuslaitosten omistajat tulleet siihen johtopäätökseen, että he antavat mieluummin hajota koko Ruhrin alueen kappaleiksi kuin alistua ranskalaisten miehitysjoukkojen komentajan, kenraali Degoutten uhkauksen teollisuuslaitosten takavarikoimisesta.

Vielä miehittämättömien alueiden teollisuuden harjottajat ovat luvanneet antaa kaiken mahdollisen avustuksensa töiden hankkimiseksi Ruhrin alueen mainareille ja tehdastyöläisille sikäli kuin he kieltäytyvät työskentelemästä ranskalaisten anastamilla laitoksilla.

Tehtailijat ja kaivosten omistajat myöntävät, että teollisuuslaitosten takavarikoiminen on ankarin toimenpide, mitä heitä vastaan on vielä käytetty Ruhrin taistelussa. Tätä menettely he pitävät ranskalaisten sortotoimien huippuna, jonka epäonnistumisesta he ovat varmoja. Saksalaiset tehtailijat kehottavat saksalaisia kaivosmiehiä ja tehtaalaisia lopettamaan työnsä milloin vaan teollisuuslaitoksia yritetään pitää käynnissä ranskalaisten pistimien turvissa. Saksalaiset teollisuuden harjottajat ja hallituslaitokset tulevat pitämään huolen siitä, että ranskalaisten isännöimissä tehtaissa työstä kieltäytyneet saksalaiset tulevat saamaan palkan kotiin jäädessään.

Neuvostoliike Norjassa

Kristiania. — Norjassa on voimassa työmaaneuvostolaki, jonka mukaan jokaisen tehtaaseen, jossa työskentelee viisikymmentä tai sitä enemmän työläistä, on perustettava työläisten neuvostoja sillä ehdolla, että yksi neljäsosa tehtaan työläisistä sellaista neuvostoa haluaa.

Norjassa on noin 800 tehdasta, jotka juotuvat tämän lain alaiseksi, mutta tähän mennessä on vain 160 —170 ryhdytty perustamaan neuvostoja.

Niiden asiain joukossa, jotka joutuvat tehdasneuvostojen käsiteltäväksi on: 1) Tärkeät muutokset tehtaan hallinnossa, varsinkin jos ne koskevat työläisten työsuhteita. 2) Määrättäessä palkoista, työtunneista, ylityöstä, työnjaosta vuorotyön tai sunnuntaityön vallitessa. 3) Valvoa, että sääntöjä noudatetaan tehtaassa. 4) Avustuslaitosten perustaminen ja hallinto.

Rikollisuus lisääntyy Argentiinassa

Buenos Aires. — Argentiinan rikoslaista poistettiin kuolemanrangaistus noin vuosi takaperin ja sen jälkeen on rikoksellisuus lisääntynyt huomattavasti tässä kaupungissa. Kysymys kuolemanrangaistuksen palauttamisesta on virinnyt ja lakiesitys sen palauttamiseksi on tehty kongressissa.

Europasta on saapunut Argentiinaan paljon siirtolaisia, joista useiden valitetaan kuuluvan rikoksellisten luokkaan ja nykyinen rikosaalto luetaan tämän epämieluisan aineksen ansioksi ikäänkuin viranomaisilla olisi keinoja estää niitä tekemistä rikoksellisuuden lisääntymisen kanssa.

Oljista paperia

Lontoo. — Sir Frederick Becker, joka on maailman suurin paperitehtailija, on matkalla Lontoosta Quebeciin ja sieltä Canadan lännelle, jossa hän tulee tutkimaan Manitoban Saskatchewan ja Albertan kulkuliike tarkotuksella saada selville, josko oljet, jotka nykyään tarpeettomina poltetaan, voitaisiin kulettaa myllyille paperin valmistusta varten. Sir Frederickin paperimyllyllä Northfleetissä, Kent, tullaan kokeilemaan paperin valmistaa canadalaisista oljista.

Kansainliitto ja maailmanrauha

Aikoinaan arvioitiin johtavissa porvarillisissa piireissä n.k. Kansainliitolla olevan suuren merkityksen maailman rauhan säilyttämisen mahdollisuuksien kannalta. Mutta vielä ei ole saatu näkyviin. Uskottiinpa siitä niinkin paljon, että sen avulla voidaan rauhallista tietä ratkaista kaikki kansojen väliset riitaiset ja siten kokonaan estää aseelliset yhteentörmäykset. Työväen piireissä ei suuremmassa määrässä tuohon "rauhanliittoon" luotettu, vaan pidettiin sitä vain etupäässä maailmanosadessa voittoisena pysymisen rinnassa olevien suurvaltojen etujen valvovana diplomaattisena järjestönä, jonka rauhan palmuilla koristetun kuoren alla asuu imperialistinen henki. Tätä käsitystä vahvisti m.m. se, että kaksi heikkouden tilaan lyötyä suurvaltaa, Saksa ja Venäjä jätettiin tuonne liiton ulkopuolelle. Että liitto tällaisessa kokoonpanossaan ei ole todellinen kansojen liitto, joka kykenisi ja tahtoisi turvata maailman rauhan, se oli selvää, ja se sanottiin työväen taholta jo silloin, kun mainittu liitto perustettiin, ja tämä otaksuma on nyt osoittautunut paikkansapitäväksi.

Kansainliitto on kyllä järjestellyt muutamia vähäpätöisempiä eri kansojen välisiä riitaisuuksia, kuten esim. Ahvenanmaa-kysymyksen, joiden johdosta ei aseellinen yhteenotto ole ollutkaan, mutta sellaisiin ensiluokkaisiin kysymyksiin, joidenka rauhalliseen ratkaisuun saattamiseksi Kansainliiton olisi pitänyt vaikuttaa, ei se ole pannut sormeaan. Ylä-Sleesian Saksalta riistäminen oli yksi toimenpide, joka olisi ollut estettävä, mutta siitä ei Kansainliitto yrittänytkään tehdä, vaan päinvastoin yhtyi Puolalaisten valloittajia.

Jo tällöin samme selvästi havaita, että Kansainliitto ei ole nimensä arvoinen eikä toimi ohjelmansa mukaisesti. Mutta vielä räikeämpää valoon joutuu mainittu liitto Ruhrin kysymyksen yhteydessä. Silloin kun Ranskan sotajoukot hyökkäsivät Ruhrin alueelle, kysyttiin suurvalloilta, ja mitä nyt tekee Kansainliitto? — Sallivatko siihen kuuluvat toiset vallat Ranskan toteuttaa rikolliset aikeensa, vai estääkö Kansainliitto tuon koko oikeudentuntoa loukkaavan ja vaarallisen toimenpiteen katkeroittaen kansojen välisiä suhteita? Nyt on koko maailma saanut nähdä, että Kansainliitto ei ole tehnyt mitään.

Kuvaavana piirteenä tämän liiton mielestä pidettiin sen "rauhan säilyttävästä luonteesta" on mainittava m.m. se, että Ranska uhkasi erota Kansainliiton jäsenyydestä, jos Ruhrin kysymys otetaan siellä käsiteltäväksi. Tämä osoittaa, että Kansainliiton tarkoitus on sanella määräyksiä vain heikommille valtioille, mutta jos joku liittoon kuuluvista pääavalloista haluaa esittää rikoksellista roolia, niin ei siitä saa ottaa käsiteltäväksi, tai jos otetaan, niin liitto on ryhdyttävä heidän puolelleen. Näin on Kansainliitto tullut maailman rauhan ja hyvinvoinnin eräänlaiseksi vihaksi ja väärän rauhan välikappaleeksi, ja sen toiminta on ristiriidassa sen nimen ja ohjelman kanssa, ja tämä sen ohjelman ja sen toiminnan "itsekkäät ristiriitaiset", joidenka perille viemiseksi ei aseidenkaan käyttöä kielletä.

Kansainliiton voimakkain jäsenvaltio, Englanti on kyllä näyttelyt jonkunlaista rauhanharrastajan ja oikeudenmukaisuuden kannattajan osaa, mutta, kuten sanottu, on tuo vain näyttelemistä, fariseulaisuutta, jonka alta pistää esiin sen oma itsekäs tarkoitus, joka ei suinkaan suuresti eroa siitä, mitä suosii Ranskankin politiikasta.

Jos Englanti on näennäisesti esiintynyt syrjästä katsojana Ruhrin murhenäytelmässä, niin on se sittenkin asiallisesti alunperin ollut mukana Saksaa painamassa. Jo se, ettei Englanti ole ryhtynyt Ranskan imperialistien Ruhrilla harjoittamia sortotoimenpiteitä vastaan, teke Englannin osasyylliseksi Saksan näännyttämiseen. Sillä jos Englanti olisi vakavasti asettunut Ranskan valtauspolitiikkaa vastaan, olisi se ainakin jossain määrin Ranskan anastuspyrkimyksiä hillinnyt. Mutta sitä ei Englanti ole tahtonut tehdä. Se on antanut Ranskan toimia ilman että olisi vakavasti sitä mielettömyyttä vastaan sanaansa sanonut. Kun itse Englanti on jo aikaisemmin saanut Saksalta siirtomaat, anastamalla itsellen m.m. Afrikassa Saksan arvokkaita siirtomaita y.m. arvoja, niin voi Englanti nyt katsella rauhallisena Ranskan itsensä vallitsemaa Ranskan, itsensäkin näännyttämä, ottaessa "osaansa" ja kuristaessa henkitoreissa olevaa Saksaa.

Kun tällaista "rauhanpolitiikkaa" harrastavat Kansainliiton päävallat, niin turhaa on silloin puhua mokomasta liitosta maailman rauhan turvaajana, tai muutenkaan kansainvälisen oikeuden, kansojen välisten taisteluiden uneksua kansojen välisten ristiriitojen ratkaisijana. Kansainvälistä rauhaa ei saavuteta niin kauan kuin eri kansojen hallituksina ovat nykyisen luokkayhteiskunnan edustajat, jotka harjottavat imperialistista politiikkaa, jatkuvasti ja järjestelmällisesti valmistellen sotien syitä. Maailman rauha voidaan turvata vasta silloin, kun kansainvälinen proletariaatti on kehittynyt niin voimakkaaksi, että se kykenee lyömään alas kapitalistisen yhteiskunnan ja samalla ne sotien syyt.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Sudbury, Ont. Box 69.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Siirtolaisuuden poliittiset piirteet

Canadaan virtaa nykyään tavallista enemmän siirtolaisia emämaasta Englannista. Jokaisessa Canadaan saapuvassa laivassa tulee tuhatkunta siirtolaista ja suunnitelmana on avata tämän maan portit yhä leveämmälle englantilaisten Canadaan kulettamista varten.

Nykyinen siirtolaisuus on kohdistettu ennen kaikkea länsi-Canadan viljankorjuualueille, jonne työvoiman haalimiseksi Englannista on tehty jo pitempiaikaisia ennakkovalmisteluja. Mutta elonkorjuu nykyisissä siirtolaissiirroissa on kuitenkin toisarvoinen asia.

Siirtolaisten haalimisessa Englannista Canadaan on tällä kertaa havaittavissa kaksi piirrettä. Englannissa on suursodan loppumisesta saakka vallinnut kroonillinen työttömyys, joka taas ensi talven mukana uhkaa kehittyä yhä ankarammaksi. Työttömiä on ryhdytty kulettamaan Canadaan. Se ei huolestuta hallitusherroja ainoastaan siinä muodossa, että työttömille annettavaa avustusta on edelleen jatkettava ja kaikista päättäen yhä lisättävä, vaan työttömyydestä voi olla vielä seurauksena sekin, mihin Englannin valtiomiehet ovat viime aikoina viittailleet, nimittäin hallitusohjaksien siirtyminen työväestön käsiin. Työttömyyden esille pusertama luonnonomaisen väkevä kansan pohjakerrosten aalto kerran vyörymään päästessään voi kätkeä itsessään suuriakin tapahtumia.

Kysymyksen toinen puoli koskee Canadan asuttamista ennen kaikkea englantilaisilla siirtolaisilla. Ulkomaalaiset, varsinkin jaapanilaiset ja kiinalaiset siirtolaiset ovat viime aikoina tuoneet entistä enemmän huolta niin Englannin kuin Canadankin hallitusherroille. Itämaalainen aines tunkeutuu vääjäämättömästi canadalaiselle maaperälle British Columbiassa käsin. Kiinalaiset siirtolaiset ovat aiheuttaneet jo erikoisia rajotustoimenpiteitä. Sillä vaikkapa itämaalaisten ja muiden kansallisuuksien tulo tapahtuukin ystävällisissä ja luonnollisissa suhteissa, pelätään sen kuitenkin ennen pitkää johtavan vakaviin kansallisiin selkkauksiin eri maiden välillä. Siirtolaisuus muodostuu eri maiden alamaisten oikeus- ja turvaamiskysymyksiksi, joissa itse asianomaiset siirtolaiset luonnollisestikin merkitsevät ystävyysyhtensä entisen kotimaansa puolesta.

Senpä vuoksi englantilaisten siirtolaisten Canadaan kulettamisessa ajetaan takaa yhtä hyvin taloudellisia kuin valtiollisiakin tarkotusperiä.

Yhdeksän vuotta sitten

Näinä päivinä on kulunut yhdeksän vuotta siitä, kun sota puhkesi Englannin ja Saksan välillä. Yhdeksän monivaiheista vuotta maailmanhistorian suurimman ja tuhoisimman palon alkamisesta.

Kuinka paljon muunnoksia ja mullistuksia onkaan tällä ajalla tapahtunut. Kuinka paljon vanhaa on käännetty nurmen alle, jonka tilalla vihottaa jo uuden ajan oras.

Yhdeksän vuotta sitten hallitsi tsaari vielä horjumattomana Venäjän laajaa kaksisataamiljoonaista valtakuntaa. Saksan perinnöllinen keisari oli mahtavimmillaan. Mutta monarkia ei tule enään koskaan pääsemään kummassakaan maassa pitelemään vallan ohjaksia. Itävalta-Unkari on kahtia, vanhat perustukset mullistettuina. Serbia on sulatettu uuteen Jugo Slavian valtakuntaan. Rumania on kartalla kolme kertaa entistä suurempana. Puola on jälleen erikoisena valtakuntana. Tshekko-Slovakia on kartalla sotavaltojen esille polkemana. Turkki seisoo paikallaan kokonaan uudella sisällöllä.

Entisten mahtivaltain persoonoitujen kruunupäiden kohtalo on todistamassa heidän valtikkansa vaipumista maan rakohon. Venäjän tsaari kaatui vallankumouksen iskusta. Keisari Wilhelm ja hänen kruununperillisensä ovat maanpaossa ei enään koskaan palatakseen. Keisarit Franc Josef ja Charles makaavat haudoissaan. Bulgarian kruunupää elää maanpaossa. Turkin sultaani on kuollut ja kaatunut on myöskin koko Turkin sultaanius.

Militarismin painopiste, joka ennen oli Saksassa, siirtyi suursodan kautta muualle. Saksan armeija on masennettu, aseetonna, sen mahtava sotalaivasto Pohjanmeren pohjassa, mutta niiden sijalla vehkaavat nyt liittolaisten lippua kantavat sotamahdit.

Maailmansodan piti olla viimeinen, mutta todellisuudessa se olikin vasta lopun alkua. Militaristinen ja kapitalistinen maailma ei ole kyennyt selviytymään sodan kaaoksesta, vaan kulkee auttamattomasti perikatoansa kohti. Kulkee sitä nopeammin ja varmemmin, mitä voimakkaammin köyhälistö ja sorretut kansankerrokset tuntevat etsikkoaikansa.

Drury ja farmaripuolueen ristiriidat

Ontarion farmaripuolueen johtomies ja äskeisissä vaaleissa häviölle joutunut Ontarion pääministeri Drury on asettunut avoimesti sotajalalle puolueensa johtoa ja koko puoluetta vastaan. Drury väittää farmaripuolueen, sen äänenkannattajan «Farmers Sunin» ja kaikkien puolueen johtavien orgaanien olevan yhden ja saman «klikin» määräysvallan alaisena. Mutta ei ainoastaan siinä vika, vaan Drury pitää koko puoluetta mahdottomana, jonka on jäätävä syrjään politiikasta ja sen tilalle on perustettava uusi liberaalinen tai jonkunlainen edistysmielinen puolue.

Druryn ottama kanta on vaan jatkoa politiikalle, mitä hän pääministerinä ja puolueensa entisenä johtomiehenä jo harjoitti. Vaikka farmaripuolue vuoden 1919 voitokkaassa vaalitaistelussa esiintyikin jyrkästi puhtaasti farmarien etuja ajavana puolueena, asettui Drury kuitenkin vastoin puolueensa selvää kantaa hieromaan kauppoja vanhojen porvaripuolueiden politiikkojen kanssa, joista on monta rumaa muistoa jälellä Druryn farmarihallinnon historiassa. Vaikka Drury vuoden 1919 vaalitaistelun yhteydessä vakuutteli, että farmaripuolue on astunut päättäväisesti politiikkaan, ei enään koskaan kääntyäkseen takaisin, niin nyt hän on aivan päinvastaisella kannalla. Farmaripuolue toisin sanoen on käynyt Druryille kokonaan mahdottomaksi, tai paremminkin sanoen, Drury on käynyt kelpaamattomaksi ja mahdottomaksi farmaripuolueelle.

Se että farmaripuolue kärsi niin suuren tappion äskeisissä vaaleissa, johtuu suurelta osalta juuri Druryn ja hänen masiinansa menettelystä. Druryn ja hänen kanssaehdokkainsa vaalitaistelulta puuttui selvää pohjaa ja drurylaisen johdon alaisena muodostui farmarien vaalitaistelu vain epämääräiseksi ja hajanaiseksi hapuilemiseksi, joka ei suinkaan ollut omiansa herättämään edes omien äänestäjäin luottamusta. Nyt yrittää Drury vetää lopunkin jälellä olevasta farmaripuolueesta perikatoon.

Mutta drurylaisen aineksen paljastuminen puolueessa voi yhtä hyvin olla puolueen takana oleville farmareille siunaukseksi kuin kadotukseksikin. Ainakin se pakottaa itse äänestysjoukkoja kiinnittämään huomiotaan puolueensa asioiden johtoon ja oman politiikkansa etujen valvomiseen.

Työväestö ja yleinen mielipide

Tehdessään selvää niistä monista voimakeinoista, joita työantajat ja porvarit käyttivät äsken päättyneessä Nova Scotian lakkotaistelussa lakkolaisia vastaan, huomauttivat lakkolaiset kuinka porvarillinen lehdistö on yrittänyt myrkyttää yleisen mielipiteen heitä vastaan. Lehdet vääristelivät ja valehtelivat työkensä lakkolaisista. Heistä tehtiin bolshevikien agenttien harhaanjohdettuja uhreja, vaikkavallan harjottajia ja mitä niiden kohtuudesta välittämättömiä olentoja, joiden suhteen on aivan paikallaan, että heidät sotaväen voimalla ja poliisin kapulalla pakotetaan takaisin työhön. Niin saivat porvarilehtien lukijat päivä päivältä yhä raskaamman annoksen mainarien ja terästyöläisten vaatimusten mahdottomuudesta ja oikeudettomuudesta. Tällä kaikella on vaikutuksensa. Siinä myrkkyyntyivät ja tulivat harhaanjohdetuiksi kaikki selvät mielet, jotka eivät ole vielä päässeet perille porvarillehen katalasta työstä sellaisissa tilanteissa kuin työläisten kohtaleissa ja jotka eivät ole vielä tottuneet katselemaan asioita avoimin, tutkivin silmin.

Tällaisella vähemmän tai enemmän tarkotuksellisella menettelyllään muokkaa porvarillinen sanomalehdistö kaltaiseksen sitä, mitä kutsutaan yleiseksi mielipiteeksi ja jonka olemassaolon näissä piireissä todella saamme havaita jokaisessa tärkeämmässä tilanteessa. Tosin tämän mielipiteen harhat voivat jo seuraavassa hetkessä hajota olemattomiin, mutta se ei estä sen muodostumista taas uudelleen seuraavassa tilaisuuden tullen.

Työväen oma sanomalehdistö joutuu kohdistamaan agitatsionissa niille samoille aloille, joissa porvarilehdistökin tekee työtään «yleisen mielipiteen» muokkaamiseksi. Silloin kun yleinen mielipide on saanut itselleen pohjan suurten työtätekevien kansankerrosten etukysymysten vartijana, on se löytänyt itselleen pysyvän pohjan.

Isänmaallisuus

Isänmaallisuus on pääoman saalistuksen suoranainen tuki ja mätäpaise. Kansallisen kiihotuksen ja isänmaallisuuden sireenilaulun ydin on oleellinen osa kapitalismia. Ne kuolevat tarkotuksensa kera. Kansallinen kiihoitus ja viha, jota porvaristo provosoi ja tekohengityksen avulla yllä pitää kansojen kesken, lakkaa sen jälkeen kun köyhälistö ja sorretut työläiset ja talonpojat ovat ottaneet käsiinsä valtiollisen vallan ja järjestäneet yhteiskunnan talouden ihmisten hyvinvoinnin ja tuotantotoiminnan tulosta tarvetta silmällä pitäen.

Vallankumoukselliset sosialistit tietävät, että niin kauan kuin kapitalismi vallitsee, niin kauan myöskin pysyvät jättiläisteurastukset ja suunnattomat yhä kasvavat sotilasvarustukset kansojen kannettavana. Ja niin kauan myöskin ylläpidetään järjestöntä «isänmaallisuutta», jolla koetetaan vedota työväen ja työtätekevien talonpoikien isänmaallisiin tunteisiin ja siten pitää kansan suuria joukkoja siinä suunnattoman harhan vallassa, että taistelu kapitalistien rahasäkin puolesta on samaa kuin kansallisen olemassaolon tai valtiollisen itsenäisyyden puolustaminen.

Vilkaisuja

Avioliittokin alkaa maistua puulta

Valkoinen Suomi, jota viime vuodet on koetettu raudan ja nuijan kanssa hakata ihmisten päihin, ei näy sittenkään koituvan väestölleen siunaukseksi. Kaikki vaan tuntuu sietämättömältä ja kaikki kituu ja kärsii. Ei edes avioliitto tunnu maistuvan valkaistussa Suomenmaassa.

Suomen lakien mukaan on avioeron saanti koyin vaikeaa. Siitä huolimatta on avioerojen lukumäärä vuosi vuodelta lisääntynyt huomattavassa määrässä: V. 1920 myönnettiin avioeroja 160, v. 1921 myönnettyjen erojen luku 161, v. 1922 oli se kohonnut 266. Niistä oli 214 eron aiheena eripuraisuus, 23 mielisairaus, 13 rikollisuus, 11 jokin muu syy ja 5 parantumattomat taudit. Kuluvana vuonna on avioerojen luku osottanut vielä suurempaa lisääntymistä: Tammi—kesäk. ajalla on myönnetty 222 avioeroa. Niistä on 199 eron aiheena eripuraisuus, 14 mielisairaus, 2 muut sairaudet ja 7 siveetön elämä.

Minne menet sinä valkoinen Suomi?

Mussolinin valtakunta pahasti velassa

Finanssiexpertit arvioivat, että Italian valtiotalouden vaillinki kesäkuun 30 pnä päättyvällä tilivuodella tuli olemaan noin 4,000,000,000 lireä. Tässä arviossa ei kuitenkaan ole huomioon otettu Italian velkaa Englannille (503,000,000 puntaa), jonka korkoja ei ole maksettu. Yhdysvalloille on Italia myös velkaa satojamiljoonia dollareita. Kummassakin tapauksessa on korko vain lisätty pääomaan.

Mussolinin säästämissuunnitelmat ehkä ovat jonkunverran parantaneet valtiotalouden tilaa, mutta ei likimainkaan niin paljon kuin hänen kannattajansa odottivat. Seurauksensa tästä ja muista epäonnistumisista on Mussolinin arvostelun lisääntyminen sanomalehdistössä ja muualla. «Ihmeitä tekevässä» Mussolinissa aletaan nähdä jotakin hyvin tavallista.

Maailman kansalainen

Kuinka jonkun henkilön kansallisuus voi nykyaikana joutua hyvinkin kyseenalaiseksi, osottaa seuraava tapaus.

Passientarkastaja Montrealin satamassa kysyi eräältä Suomesta tulijalta onko hän Canadan kansalainen. Asianomainen sanoi, ettei hän itsekään ole kansallisuudestaan aivan selvillä ja ryhtyi selostamaan asiaa seuraavasti:

Isäni oli ruotsalainen, joka meni naimisiin savottaren kanssa Englannissa. Minä synnyin espanjalaisella laivalla Honolulun satamassa. Vanhempani kuolivat Brasiliassa. Jouduin ottolapseksi kiinalaiselle, joka kasvatti minut Venäjällä ja nyt olen tässä. Passien tarkastaja arveli, ettei miestä kai voine merkitä minkään maan kansalaiseksi, vaan on parasta, että hänet merkitään kuuluvaksi kansanliittoon. Mies kuitenkin proletaarina arveli, että kun tässä hänkin on vaan työmies, niin kyllä se hänen paikkansa on Kolmannessa kansainvälisessä.

Kysymyksiä ja vastauksia

— Canadan pääministerin varsinainen vuosipalkka on 15,000 dollaria, mutta sen lisäksi saa hän 4,000 dollaria vuodessa parlamentin jäsenyydestä, joten hänen vuosipalkkansa kokonaisuudessaan nousee 19,000 dollariin.

— Yksi Canadan kirkonkellojen ihmeellisyyksiä on Montrealin Notre Damen kirkon tornissa oleva kello, joka painaa 24,780 paunaa. Kello on läpimitaten 8 jalkaa 6 tuumaa. Kellon koko on merkillinen kun ottaa huomioon, että se on valettu jo niin aikasin kuin v. 1847. Kellon laidat ovat 8 1/4 tuumaa paksut.

— Virallisten tilastojen mukaan Canadassa olevien intiaanien lukumäärä nousee nykyään 105,998:saan ja asuvat ne 1,625 eri intiaanialueella.

— Elefantin tiedetään elävän 150:stä aina kahteen sataan vuoteen.

— Kaikkein tiheimmin asuttu mantere on Aasia. Keskimäärin asuu Aasiassa 53.5 ihmistä neliömailia kohti.

Uusia kysymyksiä

— Mikä on autotehtailija Henry Fordin osote?

— Kuinka suuri on Ruhrin alue pinta-alaltaan?

— Mikä on seismografi?

— Kuinka monta eri sanaa maailmankuulu näytelmäkirjailija Shakespeare on käyttänyt teoksissaan?

— Kuinka suuri on syntymämäärä, avioliittojen luku ja kuolevaisuus vuosittain Canadassa?

Hyvät neuvot

Eräs vanha saituri — niin kertoo Par-Hebräys, syrialainen kirjailija 10 vuosisadalla — oli ostanut korillisen lasitavaroita ja etsi nyt henkilöä, joka kantaisi ne hänen kotiinsa. Kun vihdoin eräs nuorukainen lupautui palvelukseen, sanoi saituri hänelle:

«Ota kori ja jos et halua mitään palkkaa vaivostasi, niin ei se ole sinulle vahingoksi».

«Tahdotko sinä sitten minulle jotakin lahjoittaa», kysyi nuorukainen ajatellen yllättävää lahjaa.

«Lahjoittaako" sanot sinä?», vastasi lasitavaroiden omistaja. «Ei lahjoittaminen on mieletöntä, mutta palkan asemasta tahdon minä antaa sinulle kolme neuvoa, jotka elämässä ovat sinulle suuremmaksi hyödyksi kuin katoava raha». Nuorukainen oli tähän tyytyväinen ja niin astuivat he edelleen. Kun he olivat kulkeneet kolmannen osan matkasta, sanoi nuorukainen:

«Sano minulle nyt ensimäinen niistä kolmesta neuvosta».

Vanhus sanoi:

«Ensimäinen neuvoni on: Jos sinulle joku vakuuttaa että nälkä on parempi kuin kylläisyys, niin älä usko häntä».

Kun he sen jälkeen olivat kulkeneet kappaleen matkaa, sanoi nuorukainen:

«No annappas nyt toisen neuvosi kuulua».

Vanhus sanoi:

Poikani, jos joku sinulle sanoo, että käveleminen on mukavampaa kuin ajeleminen, niin älä usko häntä».

Kun vihdoin oli saavuttu päämäärään, sanoi nuorukainen:

«Lausu minulle nyt kolmas neuvosi».

Vanhus vastasi:

«Jos joku sinulle sanoo, että hän on löytänyt henkilön, joka kantaa tavarat pienemmästä palkkiosta kuin sinä, niin älä usko häntä».

Silloin paiskasi nuorukainen korin maahan, niin että kaikki siinä olevat lasitavarat menivät tuhansiksi siruiksi ja sanoi vanhukselle:

«Jos sinulle joku sanoo, että korissa vielä edes yksi olisi ehjä, niin älä usko häntä».

Näin sanoen hän meni, jättäen saiturin hölmistyneenä seisomaan.

Toronton uutisia

Harvinainen iltamatilaisuus Toronton suomalaisille. — Osastomme johtokunta yhdessä näytelmäkomitean kanssa on järjestänyt ensi lauantaiksi, elokuun 11 päiväksi iltaman Suomen Työväenpuolueen avustamiseksi, nimittäin ne varat jotka sanotusta iltamasta saadaan, lahjoitetaan osastomme puolesta parhaillaan käynnissä olevan Suomen Työväenpuolueen keräykseen. Sanotussa tilaisuudessa esiintyy useita juuri Suomesta tulleita tovereita, jotka kertoilevat tapahtumia sieltä ja sitä vaikeaa tilannetta, jossa Suomen työväenluokan täytyy toimia asiamme hyväksi. Missä koko valkohallitus käy heidän ympärillään kuin kiljuva jalopeura, vangiten ensin miespuolisen työläisperheestä, sen jälestä ohranoitsee kaikenlaiset valkohallituksen kätyrit, perheen jälellä olevien luona, nuuskien ja repien mitä käteensä saavat. Kaikesta tästä saamme seikkaperäisemmin kuulla ensi lauantain iltamassa. Lisäksi on näytelmäkomitea hankkinut muuta ohjelmaa, näytelmän, kupletteja, runoja, laulua, joten iltamasta ohjelman puolesta tulee sisältörikas ja jää vielä ohjelmaa seuraavaksikin päiväksi. Sunnuntaina nimittäin on ohjelmakokous, johon ei kanneta mitään kolehtia, mutta vietetään sekin tilaisuus jatkoksi lauantai-iltaselle iltamalle, koska ohjelmaa on niin paljon ettei se kaikki tule suoritettua yhtenä iltana ja koska osa illasta täytyy antaa nuorison huville, tanssillekin aikaa. Joten nyt jokainen paikkakunnalla oleva suomalainen riennetään tuohon harvinaiseen tilaisuuteen, täytetään osastomme huoneusto ja samalla kun saamme nauttia saamme tuon pienen sisäänpääsymaksun yhteydessä avustaa Suomen paljon kärsineitä, valkeissa oloissa eläviä tovereitamme, sillä se on meidän jokaisen velvollisuus. Siis jokainen mukaan.

J. L.

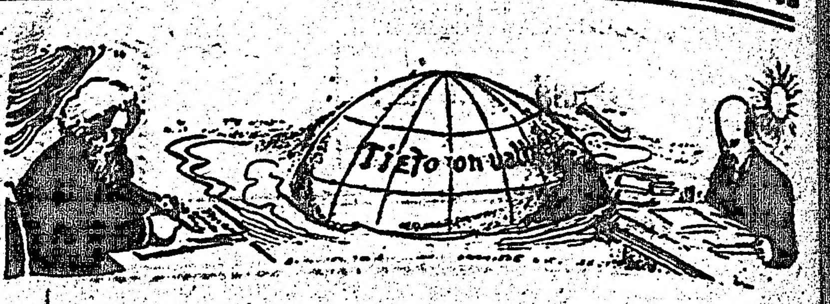

ANATOLE FRANCEN MIETELMIÄ SOTALAITOKSESTA

Kuuluisa ranskalainen kirjailija Anatole France sanoo sotalaitoksesta seuraavaa:

Sotilaat eivät ole koskaan ottaneet taistellakseen ilman kuolemanrangaistuksen uhkaa. Sotapalvelus oli vihattu jopa niille Latiumin paimenille, jotka hankkivat Roomalle maailmanherravallan ja kunnian olla jumalatar. Varusten kantaminen oli heistä niin rasittavaa, että niiden nimitys, aeruman, myöhemmin merkitsi väsymystä, ruumiin ja sielun uupumista, kurjuutta, vastoinkäymistä ja suurta onnettomuutta. Hyvässä johdossa tuli heistä — ei sankareita, mutta kelpo sotilaita ja oivallisia maamyyriä; vähitellen valloittivat he maailman ja peittivät sen teillä ja ajoradoilla. Roomalaiset eivät koskaan etsineet kunniaa. Heiltä puuttui mielikuvitusta. He taistelivat vain voiton toivossa ja sen vuoksi, että olivat pakotettuja siihen. Heidän voittonsa olivat kärsivällisyyden ja terveen järjen.

Ihmiset antavat voimakkaimman tunteensa vallita. Sotilaissa, kuten kaikissa väestöjoukoissa, on pelon tunne voimakkain. He ryntäävät vihollista vastaan pienempänä vaarana. Taistelujärjestyksessä olevain joukkojen on mahdotonta paeta. Siinä koko sotataito. Ranskan tasavallan sotajoukot voittivat sen vuoksi, että armeijassa säilytettiin vanhan kuningasvallan aikuiset tavat kaikessa ankaruudessaan. Kenraalit antoivat joka päivä ampua puolisen tusinaa rekryyttejä elähyttääkseen muiden rohkeutta, kuten Voltarne lausuu, ja innoittaakseen heitä suuren isänmaallisuuden löyhäyksellä.

Port Arthur, Fort William ja ympäristö

Vapauden uutistoimisto Port Arthurissa, 121 Secord St. Toimistossa myydään kirjallisuutta ja rihkamaa, välitetään Vapauden ja kaikkien puoluelehtien tilauksia, rahavälityksiä ja laivapiletteja.

Port Arthurin uutisia

Osaston haalilla oli opettavainen tilaisuus t.k. 4 p. illalla. Tov. Y. Haloselle oli järjestetty puhetilaisuus. Tov. Halonen selvitti Venäjän uutta talouspolitiikkaa, josta juuri on suurta suuta pidetty ja myös oltu hapuilevalla ymmärryksellä. Joukot eivät ole käsittäneet mitkä syyt ovat olleet siinä tekijänä, että Venäjän oli pakko ottaa uusi talouspolitiikka käytäntöön, sillä onhan Venäjällä kommunistinen hallitus. Joukot eivät myöskään huomanneet, että Venäjä ollessaan pyörteissä lähes neljä vuotta ja sen lisäksi koko maailman kapitalistien saartamana, mihinkä kuntoon maa silloin joutuu. Puhetta en rupea sen paremmin kertomaan, vaan olisi terveellistä olla meillä henkilö liikkeellä, joka joukoille selvittelisi juuri tätä kysymystä. Puheen loputtua esitti puhuja, että voisi tehdä nyt kysymyksiä sillä mahdollisesti jotkut kohdat jäivät vielä hatariksi. Kukaan ei ollut halukas kysymyksien tekoon, vaan ilmoittivat tyytyväisyytensä puheen johdosta.

«Hukkuva tarttuu oljen korteen», sanoo vanha sananlasku. Samaa voi sanoa meidän «tevollisuus»työläisten viimeisestä toiminnasta, johon he ovat tarttuneet. Osaston puhetilaisuudesta oli ilmotus laitettu vanhan Työkansa-vainajan talon seinustalle heidän «tevollisuustyöläisten», joksi he itseään nimittävät, toiminta ulottuu siihenkin. Kovassa työmaatoiminnassaan olivat he katsoneet siinäkin olevan työmaan, että kirjoitella tähän osaston iltamailmoitukseen heikäläisten meille antamia korulauseita, sekä yksilön rairauskohtauksesta. Eikös olekin hyvää työmaa-agitatsionia. Sekin: repiä Intolan osaston ilmoitus aina alas vaikka se useamman kerran laitettiin. Ei ole ihme vaikka he toiminnallaan pröystäilevät, joka tapauksessa voi tästä kuitenkin ymmärtää, että lopussa on sitä turvauduttava jos minkälaiseen toimintaan.

Tappelua. Muutama aika sitten kun käväsin Temppelillä, kuului tappelurähäkkää eräästä sivuhuoneesta. Pistäydyin sisälle ja näin, että kaksi renkaan johtomiestä siellä tapella nyhistelevät. Aiheena ollen kuka saisi virkapaikan, tai kumpi heistä suuruuksista saisi tilaisuuden mennä «joukkojen» nimessä Winnipegiin kokoukseen, jossa on ymmärrettävästi renkaiden yleinen kokous. Sadattelivat, kiroilivat ja uhkasivat toisiaan aina toisinaan ollen käsiksikin keskenään. Eikös olekin kaunista edustajakilvottelua mokomaankin «japiin» ja sitten edustetaan, kuin sinne päästään, täydellisesti pohjajoukkojen etua (eikä omaa paikkaa). Olen vartonut, että tästä olisi pohjajoukotkin jotain sanoneet, mutta mitähän vielä, sillä pitäähän heidän peittää omat liikapaiseet ja antaa kasvaa isommaksi ja isommiksi, että viimein on kaikki sikin sokin.

Vapauden kirjakauppaan Arthuriin on saapunut Fosterin kirja «Venäjän vallankumous». Myöskin osastot voivat ostaa ravintolapilettinsä meiltä nyt suoraan. Vapauden ja Työmiehen yksityisnumeroja saa myöskin päivittäin ostaa kaupasta, sekä kirjotustarpeita ym.

Vancouverin uutisia

Naisten minimipalkkakonferenssi oli British Columbian tehtailijain alotteesta kutsuttu koolle heinäkuun 17 päiväksi. Tehtailijain ilmeisenä tarkotuksena näyttää olleen alentaa naisten minimipalkkaa, sekä pidentää heidän työpäiväänsä. Tätä aikomustaan koettivat työnantajat tukea, sillä vanhalla väitteellä, että he eivät pysty kilpailemaan idän teollisuuslaitosten kanssa, koska täällä rannikolla muka palkat ovat niin paljon korkeammat että se tekee kilpailun mahdottomaksi. Ja niinollen pelastaakseen maakunnan teollisuuden ja hyvinvoinnin perikadosta, pitivät tehtailijat palkkojen alentamista välttämättömänä. Vancouverin Trades and Labor Councilin ponnistuksilla saatiin kuitenkin palkan alennus ehkäistyä, joten entinen 14 dollarin viikkopalkka jäi voimaan ja työaika myöskin pysytetään 48:ssa tunnissa viikossa. Tuo ei suinkaan ole mikään kadehdittava palkka, varsinkin kun ottaa huomioon, että se maksetaan ainoastaan n.s. täysin oppineille. Oppiaikana, jonka pituus vaihtelee eri työaloilla, maksetaan naisille vieläkin vähemmän, vaihdellen heidän palkkansa oppiaikana 8:sta 12:sta dollariin viikolta.

Neuvottelujen kuluessa selvisi ilmeni ainakin se seikka, että jos miespuoliset työläiset ovat huonosti järjestyneet, niin naisilla tässä kaupungissa ei ole järjestäytyminen päässyt vielä alkuunkaan.

Työnantajat tietäen tämän ja niinollen johdonmukaisia, siis kohdistivat hyökkäyksensä rintaman heikoimpaa kohtaa vastaan. Ja vaikka heidän hyökkäyksensä tällä kertaa saatiinkin torjuttua, niin sietäisi kaupunkimme naisten ottaa huomioon se seikka, että se voi uudistua hyvinkin pian. Ja varustautua sen varalta, järjestäytymällä kukin työalallaan vallitsevaan järjestöön. Niin että selkkausten tullessa voisivat ilmaista joukkotahtonsa ja käyttää joukkovoimaansa tahtonsa perille ajamiseksi.

Mikähän vaivaa Vancouverin nuorisoa? Tämän kysymyksen johtuu pakostakin tekemään itselleen kun katselee täkäläisen nuorison hommaa. Täällä on jo jonkun aikaa ollut olemassa kommunistinen nuorisoliitto. Mutta sen olemassaolo näyttää olevan enemmän paperilla, kuin elävässä käytännöllisessä toiminnassa. Mistähän se johtuu

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 34:-

Dollarista

Lähetyskulut:
40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus
Box 69, Sudbury, Ont.

Lämpimät kesäiset ilmat luonnollisesti osaltaan ovat siihen vaikuttamassa. Mutta eihän sen toiminnan ehdottomasti tarvitse rajottua seinien sisälle, eikä se ole suotavaakaan varsinkaan näin kesällä.

Tämän yhteydessä ilmenee yksi seikka, jota ei voi olla huomaamatta, nimittäin se että täällä on joukko sellaistakin nuorisoa, jotka kotipaikallaan ovat saaneet ainakin jonkunverran alkeisopetusta työväenliikkeessä ja kuitenkin pysyttelevät syrjässä. Kun tätä katselee niin joutuu kysymään, että onko se oppi jonka olette saaneet todellakin niin löyhässä, että se jonkun kymmenen mailin matkalla haihtuu olemattomiin ja että päästyänne vähän suurempaan väestökeskuksen humuun siitä ei enää ole jälkeäkään jälellä. Ja onko siis teidänkin opittava kokemuksen koulussa luokkataistelun todellinen merkitys, ennenkuin voitte siihen syventyä? Tähän ehkä voidaan sanoa, että täkäläisessä nuorisoliitossa ei ole mitään puoleensa vetävää ei sinne viitsi mennä istua könöttämään ja tässä ehkä on peräkin. Mutta pitää myöskin muistaa että juuri sellaisilla henkilöillä joilla on kokemusta, on myöskin velvollisuuksia, ja koska teidän joukossanne tiettävästi on sellaisiakin, jotka ovat käytännöllisesti ottaneet osaa työväenliikkeeseen ennenkin, niin teidän velvollisuutenne on toimia siten, että täkäläisestä nuorisoliitosta lähitulevaisuudessa muodostuu todella elävä ja toimiva elin työtätekevän luokan vapautustaisteluun, liitto joka kykenee vetämään puoleensa ja kehittämään vielä vähemmän tietoista työläisnuorisoa, sekä ohjaamaan sitä luokkataistelun tielle.

Tässä eräänä aamuna heräsin tykkien jyskeeseen ja ilmalaivojen surinaan, hypähdin pystyyn ja olin pahoillani kun taasen tuli nukuttua liian kauan. Luulin nähkääs, että siellä ulkona kadulla ne toverit jo panevatten porvareita päihin oikein tuliluikun kanssa. Aukasen ikkunan ja huomaan, että ilmalaiva seilata hyrisee aivan ikkunan alla. Olin nähkääs edellisenä iltana sattunut yöpymään erääseen kaupunkimme korkeimmista rakennuksista ja vielä melkein ylimmäiselle lattialle. Mutta kun kadulle päästyäni tiedustelin metelin syytä, niin ilmoitettiin minulle, että joku Mr. Harding Yhdysvalloista, oli tullut kyläämme vierailulle ja sen kunniaksi sitä mölytään, sanottiin vielä, että se tulee puhumaankin Stanley puistossa, joskus päivemmällä.

Mutta koska minä en kerran ollut tilaisuudessa kuulemaan Jim Cannoniakaan, joka myöskin tuli Yhdysvalloista ja vieraili kaupungissamme joku aika sitten, niin päätin, että en mene tätäkään herrua kuulemaan.

Iltalehdet kuitenkin tiesivät kertoa, että 40,000 ihmistä oli kuulemassa Hardingin puhetta. Vaikka en olekaan nähnyt mitään virallisia numeroita Jim Cannonin puhetilaisuudesta, niin epäilen, että tuskin hänellä täällä käydessään oli niin suurta kuulijakuntaa. Mutta tämähän vain osoittaa, että minkälaisia puheita suuret joukot vielä tänäpäivänä haluavat kuunnella. Vaikka eihän ne nuo 40,000 pöhlöä, kaikki olleet Vancouverista niitä oli kokoontunut joka paikasta yli ympäri rannikon, tähän niin kutsuttuun merkkitilaisuuteen.

G. S.

TILATKAA VAPAUS!

Cobaltin uutisia

Suurmurhaaja Jaakko Latva-Karjamaa on tullut Ilmajoelta Ontarion maakunnan kulmille. Sisällissodassa hän on ollut vapaaehtoisena Messukylässä hän oli ampunut «urakalla» 30 punakaartilaista saaden Smk 5 kappaleesta. Tampereella hän on ampunut ja silvonnut noin 60 venäläistä saaden heistä myöskin Smk 5 kappaleesta. Päälliseksi näiltä murhaamiltaan ja silvotuilta ihmisruumiilta hän oli ryöstänyt kaikki arvoesineet, vaatteita ja kantamuksellisittain saappaita, joita kaikkia hän on mukanaan kulettanut Ilmajoelle asti, sitten «kulansaten» niiltä, joita kaikkia ei ole itse eikä isänsä perheessä voitu käyttää.

Edellisen «pedon» veli Juho Latva-Karjamaa läksi samoihin aikoihin myöskin Canadaan samoille perukoille kuin edellinenkin. Hän oli veljeään huonompi siinä suhteessa, ettei ollut ehtinyt veljensä yhteydessä kuin «suojeluskuntaan» ja lakkorikkuriksi edelläkerrottuihin paikkoihin. Kuin myöskin ottanut osaa vapaaehtoisesti sisällissotaan.

Ijältään hän on noin 24 vuotias. Huhut kertovat että edelläkerrotut ihmispedot olisivat saaneet «salateitse» «toveriluottotodistuksia» lähtiessään työväenyhdistyksien leimoilla varustettuna Ilmajoen Koskenkorvan tai Kurikan Alisenpään työväenyhdistyksen joiltakin päähenkilöiltä, joilla on yhdistyksen leimasin hallussaan.

Juho Kujanpää-Possola läksi myös samoihin aikoihin ja samoille paikoille. Hän ollen myöskin vapaaehtoinen lahtari ja rikkuri, sekä suojeluskuntalainen.

Suojeluskuntalainen Haapa-Possola, lähtenyt samoihin aikoihin ja samoille paikoille. Ollut ammattirikkurina lakonalaisilla työmailla. Vapaaehtoisena sisällissodassa ja Tampereella teloittanut «muutamia» viattomia työläisiä. Kotoisin mistä edellisetkin, ikä noin 23 vuotta.

Ammattirikkuri Paul Possola. Ollut vapaaehtoisesti kansällissodassa ja lähtenyt samaa matkaa kuin edellisetkin. Lieneekö suojeluskuntalakki tullut mukaan oteuksi? Ijältään on tämä konna noin 40 vuotias.

Kiertävä Esa.

Eri paikkakunnilta

TROCHU, ALTA.

Mitäkö tänne sitten kuuluu, ei ainakaan huonoa. Drettiirin suomalaisten näytelmäseura kävisi täällä meitä huvittamassa. Kappaleen nimi oli «Lain varjossa», jonka he näyttivät hyvästi. No niin, nythän olisi meidän vuorostamme näytettävä mihin me kelpaamme. Eipä muuta kuin nuoriso toimeen ja ripeästi ja tuo ainainen ihmisten kiusaaja «Rakkauden jumalatar» joka täälläkin näyttää nuorukaisia vaivaavan oikein aikalailla. Saapa nähdä, jälestä kuuluu. Ja semmoisia kakaranmoisia se sitten vaivaa aivan suottan päältä.

QUEBEC, QUE.

Jääkäri Hannes Maijanen Kemistä, saapui Canadian Pacific laivalla «Montcalm» tänne. Täältä hän jatkoi matkaansa C.P.R. pitkin Rocky Mountain Houselle, Alta., jossa hänen veljensä on maanviljelijänä. Hän kehui olevansa Kemin suojeluskunnan perustavia jäseniä ja olleensa saksalais-suomalaisen jääkäripataljoonan jonkinlainen päällikkö sisällissodassa.

Ei quebecilainen.

KIVIKOSKI, ONT.

Tutkijakomitean tiedonantoja.

Osastomme tutkijakomitean tutkittavana oli t.k. 1 p. Aliina Saarta (Saari) Merijärveltä, Pyhäkoskelta, O. l. Sanottu komitea myönsi hänelle väliaikaisen toveriluoton siksi kunnes saamme Suomesta varmemmat tiedot. Hän sanoi ei kuuluneensa mihinkään työväenjärjestöön Suomessa. Sanoi ei myöskään avustaneensa lahtareita heidän kostotoimissaan, ja sanoi lopultakin olevansa kanssamme yhtämieltä.

Tutkijakomitean puolesta
Antti Pitkänen I. Lyytinen.
J. Korhonen.

Meillä kirveen ja kannon kiertäjillä on nyt vuoden kiirein aika, nim. heinänteko ja sekin alkaa olla jo lopussa, joiltakin taitaa jo ollakin kaikki kukat ammuttu ja viety korjuuseen. Nyt onkin muuttuneet ilmat kovin sateisiksi, joten se hidastuttaa niitä, jotka ovat töissään jälessä. Kyllä näyttää velttous saaneen täydellisen jalansijan osastomme jäsenissä ja toiminnassa samalla. Se kai osottaa sitä, että elin mahdollisuudet ovat siedettävät, ja kun ei ole minkään puutetta, niin mikä pakko on silloin osoittaa tyytymättömyyttä. Ja kukapa se toisen lusikkaan katsoo kun omassa on tarpeeksi, eihän se kuulu ohjelmaan ollenkaan. Ei minua kyllä vanhota, vaan käy vähän vanhalle Aatamille kun aina yhdet saa hypätä toisten velttouden takia aivan turhaan ja tulee vielä narraamaan toisia asiaan kuulumattomiakin monta kertaa. Eilen t.k. 5 päivänä piti olla osastomme varsinainen työkokous, jossa olisi ollut varmaan tärkeitä asioita keskusteltavana, vaan keskustelematta ne jäi, saapuvilla oli 5 jäsentä, vaan emme voineet niin vähälukuisina ryhtyä kokousta pitämään kun ei ollut edes kumpaakaan puheenjohtajaa, eikä kumpaakaan kirjuria. Meillä pitäisi olla osastomme vuosijuhlakin 18 ja 19 päivä tätä kuuta ja niin jäi senkin järjestäminen, eikä ainakaan olisi ollut aikaista. En voi muuta kuin sanon vaan, että ollaan vaan levollisia kun ei kerta ole mitään vinossa. Niitä se vähän käärmestää, jotka näkevät ja tuntevat jotain olevan viturassa. Älkää vaan tehkö syyksi, että on niin kiire. Kiire se on toisillakin ja siihen sitä kerkiää mihin lähtee.

NORTH BRANCH, ONT.

Osastomme ompeluseuran myyjäiset on 25 päivä elokuuta ja piiritoimikunnan luvalla olemme lähettäneet myyjäislippuja kaikille piirin osastoille. Jokaisella lipulla on voitto, voitot on suurelta osalta ompeluseuran valmistamia tavaroita, miesten paitoja ja sukkia, naisten ja lasten leninkejä, lasten sukkia, tuukeja, tyynyjä y.m. Pyydämme piirin osastojen ottamaan myyjäislippumme huomioon ja sitten ajoissa palauttamaan lippujen kannat lopullista valmistelua varten.

Osaston väliaikaisessa kokouksessa 26 päivä heinäkuuta päätettiin ottaa osastolle kasvattilapsi Karl Marxin kodista Uralista ja alamme maksamaan kaksi dollaria kuussa lapsemme ylläpidoksi.

Lasten iltamat vietetään 18 päivä elokuuta, jossa on kaksi kappaletta, kuvaelmia, laulua, runoja ja lopuksi tanssia hyvällä soitolla.

Fort Williamin osaston ompeluseuran naiset olivat North Branchissä viettämässä ompeluseuran iltamia. Ohjelma oli kehno, naiset ei koettaneet esittää mitään, sen sijaan mies, en tiedä toveriko vai ei, esitti kaksi kuplettilaulua ja kappale «Keväistä rakkautta», joka sisältönsä puolesta oli kehno, esityksen puolesta sujui keskinkertaisesti. Aineelliset tulot olivat pienet, syystä kun paikkakuntamme väestö on vähälukuinen ja kaksoiskaupunkien väestö ei ollut hyvin edustettuna.

Me toivomme, että Port Arthurin ja Fort Williamin osaston toverit tulevat vierailuiltamiin ja tuovat kunnolliset kappaleet ja ohjelmaa mukanaan, olemmehan kaupungin lähellä ja lauluissakin mainitun tien päässä. Canadan Työläispuolueen perussäännöt on vapaasti jaettu osaston jäsenille ja tämän kirjoittaja pyytää että jokainen jäsen lukisi ne tarkasti ja ennenkaikkea kolmannen luvun ensimäisen pykälän toisen osan. —?

LONG LAKE, ONT.

Jospa taas piirtäisin muutaman rivin tämänkin paikkakunnan kuulumisia. Näytelmäseuramme on ottanut harjoteltavakseen suuren kappaleen nimeltä «Elon kamppailussa», jonka se aikoo pian saada valmiiksikin yleisön katseltavaksi. Kappale on suuri ja paljon voimia kysyvä, vaan parhaansa ovat jokainen luvanneet yrittää, niin että toivomme suuren ylisön palkitsevan yrityksemme tulemalla silloin haalillemme ja täyttävän sen viimeistä tilaa myöten.

Lähemmin ilmotuksessa.

Voimisteluseuramme «Jyryn» pojat ovat myös päättäneet pitää painikilpailut ja iltaman 18 eli 19 p. t.k. Niistä myös lähemmin ilmoituksessa tuonnempana.

No jokohan vihdoinkin pannaan kokouksen päätöksiä täytäntöön, nimittäin tämän Long Laken kouluasioissa. Täällä on uutta koulua ollut kyseessä rakentaa jo noin kolmisen vuotta ja sille on paikkojakin katseltu ja laillisissa kokouksissa päätetty jo ainakin kolmesta eri paikasta, vaan aina on koulun johto jättänyt ne kokouksessa päätetyt ja enemmistön kannattamat asiat täytäntöön panematta. Vaan nyt ei ehkä enään ole yhtään takaporttia mistä voisi saada edellisen kokouksen päätöksiä vaihtaa eli muuttaa, vaan on pappojen lopultakin uskottava, että veronmaksajat ne päättää ja johtokunta vaan panee ison kokouksen päätökset täytäntöön. Niin, ensi maanantaina eli t.k. 13 p. kello 10 aamupäivällä annetaan urakalla tehtäväksi vähemmän vaativalle tämän Long Laken uusi koulurakennus, niin että ottakaa sen alan työmestarit tämä huomioonne ja tulkaa tekemään tarjouksia. Työt on alettava heti, ennenkuin jonkun päähän taas pälkähtää tuuma, että nykyinen lotti ei olekaan hyvä, vaan että se ehkä on liian märkä (edellinen olisi ollut ainakin liian kuiva). Kokous tullaan pitämään vanhalla koululla.

! KIRJA UUTUUS ILMESTYNYT !

Tietokirja Työläisille.

— Scott Nearing —

AMERIKAN SUURVALTA

212 sivua.
HINTA SIDOTTUNA $1.15.

VALLANKUMOUKSEN HENGETÄR oli juhlamenojen ohjaajana silloin, kun syntyi Amerikan tasavalta, joka veti ensimäisen henkäyksensä keskellä kahdeksannentoista vuosisadan taloudellisia, yhteiskunnallisia ja poliittisia myllerryksiä.

SISÄLLYS-LUETTELO:

Amerikan tasavalta	Suursota
Suurvallan suunta	Imperialistinen valtatie
Indiaanien kukistaminen	Yhdysvallat maailman kilpailijana
Rodun orjuuttaminen	Maapallon jakaminen
Lännen valtaaminen	Yleisamerikalaisuus
Maailman herruuden alku	Amerikan kapitalistit ja suurvalta
Kilpailu vallasta	Uusi imperialistinen järjestäytyminen
Heidän yhdysvaltansa	Taisteluhaaste imperialismille
Omaisuuden jumalallinen oikeus	Amerikan työläinen ja maailman suurvalta
Teolliset suurvallat	Saavutukset ja menetykset

ASIAMIEHET:— Tilatkaa ja levittäkää tätä Tietokirjaa!

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Long Laken W. P. osaston tavallinen kuukausikokous on myös ensi sunnuntaina eli t.k. 12 p. kello 2 jpp. Tulkaa kaikki jäsenet ja tuokaa uusia tullessanne, se on velvollisuutenne. Saman päivän iltana on hauskat tanssit hyvällä soitolla. — T. H.

SOUTH PORCUPINE, ONT.

W. P. Osasto velvotti minut huomauttamaan niille jäsenille, jotka eivät käy osaston työkokouksissa, kuten järjestön säännöt määräävät, että heille tullaan käyttämään vaikeampaa puoluekuria kuin tämä lehdessä huomautus jos tämä ei ota auttaakseen. Pitäisi jokaisella olla sen verran aikaa, että kerkiäisi edes joka toinen työkokous käymään kokouksessa, nimittäin kerta kuussa, pari kolme tuntia istumassa työkokouksessa, vaikkapa ei sitten sanoisi siellä yhtään mitään. Kuulisi kuitenkin miten osaston asiat milloinkin on menossa. Käyttämällä äänestysvaltaansa voisi ilmaista mielipiteensä erimielisissä asioissa, jos arvelee itseään niin ujoksi, että ei uskalla käyttää puheenvuoroja. On jäseniä, jotka ovat liittyneet osastoon noin pari kolme kuuta sitten, eivätkä sen enempi ole haalin ovia avanneet. Ensi osaston työkokous on t.k. 19 p. kello 7.30 ill.

Matti Janhunen lausuu sydämelliset kiitokset avustajille ja John Korkeamäelle, joka keräsi hänen avukseen Suomi-matkarahoja. Keräys tuotti $26.65. Jaakko Erikoinen, Härmästä, Saksassa koulun käynyt jääkäri, on ollut Dome kaivannolla työssä jo kuukauden verran. Ajatelkaa työläistoverit, eikö ole kaameata työskennellä sellaisen hirviön kanssa yhdessä työmaassa, eihän hänestä ole takeita mitä hän tekee. Kun ei ole hänestä tietoa kuinka monen viattoman työläisen veri on hänenkin kättensä kautta virrannut sorakuopan reunalla. Ei ole tietoa vaikka juuri hän se on, joka sinunkin veljesi eli siskosi verta sekoitteli Seinäjoen santaan. — Toivon että otettaisiin samallainen suhtautumistapa tämänkaltaisiin oliohin kuten italialaiset ovat ottaneet täällä fascisteihinsa nähden. He kertovat että ei ruokaa eikä yösijaa sille, jonka he tietävät fascistiksi. He ovat häätäneet niitä pois kompanian kämpältäkin.

U. K—ja.

Menahga Health Homessa

Tohtori O. O. Jurva Molemmilla yli 20 vuoden kokemus. Tohtori Ida M. Jurva.

Sähkö- ja postiosotteet: MENAHGA HEALTH HOME, Menahga, Minn.

Toronton uutisia

S. Kokon ja Pihljärtän painitilaisuus, joka piti olla lauantai iltana, onkin siirretty tiistai illaksi t.k. 14 p. Paini tulee tapahtumaan osaston talolla, alkaen kello 8.30.

Lumber Workers Industrial Union of Canadan

toimisto-osotteet Ontariossa ovat:

Sault Ste Marie, E. Kuusela, 121 Huron St.

Port Arthur, Kalle Laiho, 158 Secord St.

Timmins, V. Toko, P. O. Box 1005.

Työläiset! Järjestykää parempien elinehtojen saavuttamiseksi.

Talo myytävänä

Hyvä 4-huoneinen nelinkertaisilla seinillä varustettu, ensiluokan tarpeista tehty, kovanpuun lattioilla varustettu talo, erikoisen lämmin, koko 26x26. Lotin koko 50x125. Lähellä Nurmen veljesten virvotusjuomaliikettä.

Käykää katsomassa.

W. MÄKI
219 Albinson St.

Menkää viljakentille aikaseen

Tehdäkseen «Canadan Kansallisten viljankorjaajain» saapumisen viljakentille ensimäisinä mahdolliseksi, lähtee ensimäinen Canadian National rautatien juna Torontosta elok. 13 p. Juna lähtee Union asemalta 12.15 a.p. (keskiyöllä elok. 12). Tehkää suunnitelmanne aikaseen.

Läpikulkevat junat Winnipegiin, ilman junasta toiseen muuttamista. Junien vaunut ovat uudenaikaisia alas vedettävillä makuulaitteilla varustettuja siirtolaisvaunuja. Juniin yhdistetään «lunch counter» vaunut, joissa tarjoillaan ruokaa ja virvokkeita kohtuhinnoilla. Pilettien hintojen ja muiden tarpeellisten tietojen saamiseksi kääntykää lähimmän Canadian National rautatien asiamiehen puoleen.

Ilmotus

Myytävänä lokakuussa poikiva

LEHMÄ

OTTO WAINIKAINEN
Creighton Minella.

Ui Englannin kanaalin yli 27 tunnissa

Dover. — Henry Sullivan, Lowellista, Mass., ui Englannin kanaalin yli 26 tunnissa ja 56 minuutissa viime maanantaina.

Cobaltin ja ympäristön työläiset

Huomatkaa!

Olen onnistunut saamaan kaksi

Ensiluokan räätäliä

nim. J. Pihlainen ja O. Niemonen ovat yhtyneet liikkeeseeni, joten nyt taas olen tilaisuudessa suuremmassa määrässä ottamaan vastaan kaikkea räätälin ammattialaan kuuluvaa työtä. Puvut tehdään hyvistä ensiluokan kankaista, vuorit y.m. lisätarpeet ovat kunnolliset ja sopivaisuus sekä työn kunnollisuus ehdottomasti taataan.

K. Lahti & Co.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Huom.! Ruokaa ja ruumia on saatavana lähellä C. P. R. asemaa, 210 Minto Street, **Mrs. Sanni Mäki**, Box 1401.

Ensiluokkainen räätäliliike, tekee uusia pukuja sekä prässää ja korjaa vanhoja. — Hisko Kauhanen, Box 524, Sudbury, Ont.

Suomalainen suutarinliike. Otan tehdäkseni kaikkia sille alalle kuuluvaa työtä. Olen yksin liikkeen hoitajana. Käykääpä katsomassa ja tuokaa vanhat kengät mukananne. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

Hierontaa ja sairashoitoa annetaan Immosella, 31 Beech St.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. **I. S. Salo**, 17 Johnson ave.

COPPER CLIFF, ONT.

Siistiä huoneita ja ruokaa saatavana 71 Balsam St. Copper Cliff. Omistaja Justina Ritari.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo

valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1388.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Parturiliikkeeni sijaitsee 55 -- 4th Ave.

F. Alanen

Timminsin hauskin paikka on Junellin makeiskauppa 65—4th Ave. Virvoitusjuomia, kaikenlaisia makeisia ja tupakkaa aina saatavana.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Kalle Poukaman SAUNA

Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna joka lauantai. — Phone 457.

J. N. Desmarais B. A.

LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO
Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

Mulligan & Mulligan

LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street, Sudbury, Ont

Sudbury Collecting Agency

Tarmokkaat saatavien perijät perivät tilisaatavia, neotteja ja laskuja sekä Canadassa että ulkomailla.

ARTHUR LAUZON
P. O. Box 639, Stafford Block, Sudbury, Ont.

Sudburyn uutisia

Osaston työkokous pidetään Liberty haalilla sunnuntai iltana. Paljon tärkeitä asioita. Saapukaa joukolla.

Kaikki mukaan tänä (lauantai) iltana omalle talolle. Nyt se sitten esitetään se verrattoman hauska näytelmä «Suutarin Mökillä», jossa on kaksi mainion lystiä näytöstä. Myös tulee ohjelmassa olemaan puhe, runo, ja monta muuta opettavaa numeroa Tanssia ei ole unohdettu, joten kaikille tulee tämä ilta muodostumaan nautintorikkaaksi.

Runonlausuntokilpailut tullaan panemaan toimeen osastomme kenttäjuhlien yhteydessä t. k. 19 päivänä. Kilpailuissa tullaan jakamaan kolme palkintoa. Kilpailuun voi ottaa osaa jokainen ja kilpailijat voivat itse valita runon. Ruvetaanpas valmistautumaan näihin mielenkiintoisiin kilpailuihin.

Urheiluväen kokous. Kaikkia Keski-Ontarion osastojen voim. ja urheiluseuroja kehoitetaan ottamaan osaa työnpäivänä, syysk. 3 p. Sudburyn osaston huoneustossa klo 9 a.p. pidettävään kokoukseen jossa tullaan neuvottelemaan kilpailu- ja yhteistoiminnan järjestämisestä seurojen kesken.

Urheilumiehet! Pitäkää kokous mielessänne, jutelkaa jo etukäteen asioista ja saapukaa joukolla.

Sudburyn Kisa.

Kauppalamme liikemiehet aikovat taas tehdä rahaa oikein kosolta ensi viikolla Charles McCrean kuniaksi vietettävän juhlan yhteydessä järjestämällä «Dollar Day» myynnin. Niin kauppalaan saapuvia juhlavieraita kuin paikkakuntalaisiakin koettavat liikemiehet saada pikku vippakonstilla juhlatunnelman aikana ostamaan «halvennuksella» jälelle jääneitä kesätamineita.

Onaping jokeen hukkui uimassa ollessaan Robert Phillip niminen 35 vuotias Mond Nickel yhtiön myllyn työläinen viime sunnuntaina. Mies sai nähtävästi suonenvedon ja ennenkuin kuusi miestä, jotka olivat paikalla ehtivät apuun painui hän veden alle. Hän oli suursodan veteraani ja oli ollut tässä piirissä vasta pari viikkoa.

Yhteenajo tapahtui Copper Cliffin tiellä kauppalan rajan kohdalla viime keskiviikkona, jossa D. Dryboroughin auto, jota ajoi Leonard Hewitt niminen kahdeksantoista vuotias poika, sai pahoja vikoja. Hewitt ajoi autollaan takaapäin Sulo Johnsonin autoon. Kumpikaan ajureista ei loukkaantunut.

Yli 2,500 elonkorjaajaa kulki Sudburyn ohi C. P. Rautatietä lännelle viime sunnuntaina. Elonkorjaajia kuljettavia junia oli kolme, joista yksi meni sivu aamulla ja toiset kaksi iltapäivällä. Kaikki miehistä oli New Brunswickista.

$20.00 sakkoa ja kulut tuomittiin poliisioikeudessa maanantaina P. Kingsleylle pallohaalin auki pitämisestä «sabattina». Kingsley maksoi sakon.

Kauppalan neuvosto kokouksessaan maanantai iltana päätti sementtikäytävän laskemisesta Larch kadun pohjoispuolelle Drinkwater kadulta Carleton kadulle, joka tulee maksamaan $1,920.00, josta summasta kunta maksaa $943.86 ja Hazel kadun pohjoispuolelle Lorne kadulta Regent kadulle, joka tulee maksamaan $1,523.33 ja josta kunta maksaa $821.68.

Matti Koski, Daltonista, tuomittiin Chapleaun poliisioikeudessa maanantaina kahdeksi kuukaudeksi vankilaan juopumisesta ja rauhan häiritsemisestä Daltonissa t.k. 4 p.

Kilpailukutsu. — Ainoastaan täten kehotetaan kaikkia Keski-Ontarion osastojen voimistelu- ja urheiluseuroja ottamaan osaa 3-otteluun Sudburyn osaston juhlilla työn-päivänä 3 p. syysk. Kilpailtavana on keihäänheitto ja korkeushyppy, kumpikin yksipuolisia ja 100 m. juoksu. Osanotto kustakin seurasta saa olla rajaton, kunkin seuran kolmen parhaan miehen tulokset lasketaan seuransa hyväksi. Eniten pisteitä saanut seura voittaa. 4 yksityispalkintoa jaetaan, voittava seura myös palkitaan. Palkintoina tulee olemaan yksit. 1, ½ ja 1/4 vuosikertaa Työväen Urheilulehteä ynnä J. P. Mullerin «Järjestelmäni». Seuran palkintona on 3 vk. sidottuja Työv. Urheilulehtiä. Mitään ilmottautumismaksua ei peritä.

Toivomme runsasta osanottoa.

Sudburyn Kisa.

Puolueen ukrainalainen järjestäjä puhui Liberty haalilla viime maanantai iltana noin kolmeenkymmeneen nousevalle ukrainalaiselle kuulijakunnalle. Puheen jälkeen herätivät he jälleen henkiin puolueemme ukrainalaisen osaston, joka muutama kuukausi sitten kuoli siksi, että suuren osan paikkakunnalla olleista ukrainalaisista täytyi työn puutteessa muuttaa toisille paikkakunnille. Nykyään on paikkakunnalla taas enemmän töitä ja osaston voimistuminen on niin ollen taas varmaa. Osastoon yhtyi noin kaksikymmentä jäsentä, joten alku on hyvä. Toivomme ukrainalaisille tovereille toimintatarmoa ja innostusta järjestys- ja valistustyössä puolueemme osastona.

Pelihuoneen pidosta syytetylle George Delaneylle tuomitsi poliisituomari Stobbart keskiviikkona $150 sakkoa ja kulut tai kolme kuukautta vankeutta. Delaney tavattiin Nickel Range hotellin huoneesta no. 107 pelaamasta noppaa yhdentoista muun miehen kanssa viime viikolla. Delaney saapui Soosta tiistai iltana ja vangittiin heti viime viikolla annetun vangitsemismääräyksen perusteella. Toisia pelureita eivät viranomaiset olleet tuoneet oikeuden kuulusteltavaksi.

Copper Cliffin uutisia

Olen vartoillut Copper Cliffistä uutisia Vapauteen, mutta niitä on näkynyt olevan asiain paljouksista huolimatta perin vähän, jonka tähden nyt puutun asiain kulkuun.

No niin. Siitä asti kuin täkäläiseltä S. osastolta valloitetusta omaisuudesta alkoi jouppilaisvehkeilyt selviytyä, niin Jouppi ja hänen klikkikuntansa ovat olleet kovin vaiteliasta väkeä. Mistä tuo nyt johtuu? Kyllväpä ennemmin räyhäilitte, eikä Joupille riittänyt aina räävittömät sanansakaan, vaan vieläpä toisinaan yritti hyökätä täydellä voimalla ja «viisautensa» avulla ihmisten kimppuun.

Mutta vieläkin kummempaa on selville käynyt, että sinä Jouppi y.m. C. Cliffin Finnish Social Societyn johtokunnan jäseniä, olette yrittänyt oikein lakimiehen kautta painokannetta minua ja Vapauslehteä vastaan, mutta yrityksesi on mennyt myttyyn. Tämä on nyt eittämätön tosiasia. Kuuleppas Einari! Sinä tulit meille maaliskuun 10 p. John Kiven kera ja kysyit että onko tuo kirjotus Vapaudessa minun, onka tunnustin heti, ja sinä kielsit enempi sinun nimeäsi käyttämästä Vapauden palstoilla, johon en suostunut, vaan lupasin käyttää mikäli tekosi aihetta antavat ja niin myöskin tein. Sittemmin huhtikuun 19 p:nä Sudburyssa Peking nimisessä ruokalassa sinä tulit taaskin minua uhoilemaan ja samalla sanoit, että olet jo puolestasi valvonut kaikki asiat lakimiehen kautta siihen nähden, että minä joudun vastaamaan oikeudessa sanomalehtikirjoituksieni johdosta, johon vastasin, että hyvä ja mene pois luotani. Mutta tätäkään en vielä silloin ottanut täydestä, syystä kun tiedän sinun meininkisi heikkouden ja tunnen sinut kömpelöksi luikurin laskijaksi. Mutta nyt täytyy tämänkin ruman jutun pakostakin todeksi uskoa, kun sinun virallinen kielenkääntäjäsi John Pöntinen ilmoitti tämän kaikissa eri vaiheissa minulle. No nyt minä kysyn sinulta, että onko tuonkinkaltaiset menettelytavat tapahtuneet työväenliikkeen nimessä. Koska kerran olit C. Cliffin Finnsh Social Societyn haalin presidentti jo korkein oogaani (niinkuin itse itseäsi tituleerasit) ja vielä lisäksi OBU toimeenpanevan komitean jäsen. Onhan tuossa jo virkoja yhdelle miehelle ja vielä näidenkin virkojen lisäksi C. Cliffin Societyn sihteeri ja rahastonhoitaja. — jo on virkoja, että kyllä jo ehkä tulisikin Einari paralle nostaa lakkia kun kerran on noin suurissa työväen luottotoimissa. Ajattelepa tuota nyt, kuka tahansa, niin kyllä jo kannattaakin yrittää nostaa kunnianloukkausjuttuja.

Mutta samalla saan kunnian ilmoittaa sinulle, ettei se kirjotus ollut minun kynätuotteitani jota silloin olit lakimiehelle tarjoillut kunniasi paikkaamista varten. Edellä oleva todistaa sen, että tunnet itselläsi olevan kunniaa ylen vähän ja huomannut sitten kai sen sijaan minulla olevan sellaista tavaraa enempi, ja sitten olet tuumaillut keinoja valitsematta tehdä siitä tasajaon. Mutta tuollaiset ovat sinun mielettömiä meiningeitäsi. Jos sinulta on kunnia hävinnyt, niin sitä en ole hävittänyt minä, vaan itse klikkikuntasi avulla niinkuin C. Cliffin s. osaston haalinkin, jonka rohkenen vakuuttavasti tähän merkitä.

Seuraavassa teen m.m. selvää siitä, että minkäkaltaista komentoa oli Joupin hallituksen aikana haalilla ja että mitenkä sen lotin myyntikauppa tehtiin ja mitä tarkoitusta varten y.m.

Työläistoverit! — Sudburyn osasto on nyt vihdoinkin saanut haalin käyttökelpoiseksi ja Copper Cliffissä (tietääkseni) ei meidän aikanamme tule enään olemaan suomalaisilla haalia, siksi kehoitan teitä yhtymään jäseneksi Sudburyn S. osastoon. Siellä me tulemme oppimaan ja tuntemaan yhteiskunnallisia y.m. kysymyksiä, siellä me tulemme tuntemaan oman itsemme ja kanssatovereitamme. Samalla kehoitan teitä tilaamaan Vapaus-lehden joka ei ole kallishintainen ja kirjoittamaan siihen uutisia sosialismin ja tositapahtumain valossa.

—r—i—n.

Surulla ilmoitamme, että kuolema vei rakkaan puolison ja lastemme äidin

HILMA MÄKINEN
o. s. Riihimäki

Sairastettuaan 11 kuukautta keuhkotuperkelia, vaipui ikuiseen uneen kotonaan Starratissa 27 p. heinäk. 1923. Vainaja oli syntynyt 1879 Kurikan p. Lipastin kylässä V. l. Kaipauksella jäimme muistelemaan, minä hänen miehensä, 5 tytärtä ja 3 poikaa, 1 sisko ja veli tässä maassa, 3 veljeä ja 2 siskoa Suomessa, 3 vävyä ja 5 lasten lasta.

Emme unhoittaa voi mitä äiti on tehnyt ja kaiken huolen minkä meistä hän on nähnyt, oi, äitimme armas, kulta.

—Lapset.

Vainaja haudattiin Dodd Laken hautausmaalle, heinäk. 29 p. 1923. Samalla saamme kiittää kaikkia tovereita jotka olivat saattamassa vainajaa viimeiseen lepoon.

Antti Mäkinen ja lapset.
Starrat P. O. Ont., Can.

Täten surulla ja kaipauksella ilmoitamme että kuoleman säälimätön käsi pois tempasi luotamme rakkaan isämme

JACOB HISSALAN

joka sairastettuaan 7 vuotta hivuttavaa syöpää vaipui kuolon uneen heinäk. 29 p. 1923. Vainaja oli syntynyt Rantsilassa O. l. vuonna 1871 ollen siis kuollessaan 52 vuoden vanha. Vainaja haudattiin heinäk. 30 p. Wolfe Sidingin hautausmaahan lukuisan toveri- ja tuttavapiirin saattamana. Vainajaa lähinnä jäi kaipaamaan me 2 tytärtä täällä ja 1 tytär Itä-Canadassa sekä laaja toveri ja tuttavapiiri sekä täällä että Suomessa. Lävetkää rauhassa rakas isä.

Tyttärenne **Aura ja Aili Hissala.**
Wolfe Siding, P. A. D. Ont.

Muisto tovereilta.

Elämä on taistelua,
taiston torvet täällä soi.
Monta sortuu taistelussa
ennen aikaa täältä pois.
Jo elo sammui, voitti tuonen
valta, se ikilevon rauhan
sulle toi.
Jo elonlangat katkes raatajalta,
jonk toive vapautta
unelmoi..

Sait kärsiä, tuntea taudin
tuskat kurjan
kun elon maljasta sä maistelit
sa tunsit tämän järjestelmän
nurjan
ja siksi innokkaasti taistelit.
Nukkuos rauhaista ikiunta,
sun hautakumpus kukkiin
peittyy
Hyvästi toveri, muistos elää
täällä
Ja toiveheskin kerran
toteutuu. — Toverisi.

Farmi Myytävänä

Farmi on Garson tien varrella, Neelan Townshipissä, 3½ mailia Sudburysta, 160 eekkeriä, josta on 140 eekkeriä puhdistettua. Aivan uudet työkalut ja viljaa, 3 hevosta. Kaikki myydään $7000. Käteistä $3000 ja loppu hyvillä ehdoilla.

Kysykää: Box 362, Sudbury, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Valmiissa tuotantokunnossa oleva

Farmi ja Maitotalo

omistajan heikontuneen terveyden vuoksi nyt heti. Farmi sijaitsee noin kolmen mailin päässä Sudburysta ja on siellä hoidettu keskimäärin 25 lehmää. Maidosta saa hyvän hinnan läheisessä Sudburyn kaupungissa. Jos ostaja haluaa voi hän ostaa ainoastaan maitoliikkeen ja siirtää sen muualle tai vuokrata farmin helpoilla ehdoilla.

Todellinen tilaisuus tehdä rahaa.

VICTOR LEHTI,
Box 732 Sudbury, Ont.

Haloo, siivot naiset! HUOMATKAA

Täällä on yksinäinen tuonelan erottama leskimies 30—40 vuoden välillä. Haluaisin samanikäisen kanssa kirjevaihtoa ikuisen ystävyyden vuoksi. Toimeni on maanviljelijä. Kirjottakaa mistä olette osotteeni saanut, muuten kirjeenne on arvoton. Kirjeet kaikki vastataan vaan ensikirjeestä pidän tarkan huolen, jolle on tarjolla emännän tuoli, sekin hyvin passaa jos on yksi tai kaksi lasta. Elävien miesten lesket ei tarvitse vaivata itseään.

Mr. LAITINEN
Box Hespero Alta, Canada.

Timminsin Suomalainen Osuusruokala

julistaa täten

Keittäjän

paikan hakukelpoisten haettavaksi. Ruokaa on laitettava 60 tai 70 miehelle. Hakemukset ja mahdolliset suositukset palkkavaatimuksineen on oltava sisällä viimeistään elokuun 20:teen päivään mennessä.

Huom.! — Tyydyttävä englanninkielentaito välttämätön.

PETER MIETTINEN
(Isännöitsijä)
Osote:
Box 520, Timmins, Ont.

GEORGE M. MILLER

LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.
Burns—Silverman Block
Konttori Regent teatterin yläkerrassa.
Suomalainen tulkki konttorissa
Phone 186 P.O. Drawer 360
SUDBURY. ONT

Farmi myytävänä

Wahnapitae River ja C. N. Rautatie kulkee läpi lotin, puoli mailia Waterfall asemalta. Jokunen maili Wanupista ja 20 mailia Sudburysta Torontoon päin. Suomalaisia naapureita. Hyvä asuinrakennus ja ulkohuoneita tekeillä. Myydään huokealla siksi, kun ei nykyisellä omistajalla ole tilaisuutta asua farmilla.

KALLE POUKAMA
Telef. 457.
Box 1122 Sudbury, Ont.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä on veljeni **Anselm Myllymaa**, kotoisin Ikalisista. Jos olet vielä elävien joukossa, ja huomaat tämän niin kirjoita minulle tai jos ei hän sattuisi tätä huomaamaan, niin jos joku hänen tuttavistaan sattuisi tämän huomaamaan ja tietäisi hänen osotteensa, tekisi hyvin jos ilmoittaisi sen minulle. Mr. Valter Myllymaa, Box 463, Cobalt, Ont., Canada.

Suomalainen Ruokatavarakauppa International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:

INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

"Nyal" ruuansulatuslääke

Tämä on virkistävä ja vahvistava lääke.

Lääke on valmistettu kaikkia lievempiä ruuansulatuksen häiriöitä varten, jotka johtuvat liikarasituksesta, unettomuudesta, hermostuneisuudesta, ruokahalun puutteesta, jne. Meillä on nyt palveluksessamme suomalainen palvelija joka mielihyvällä palvelee teitä.

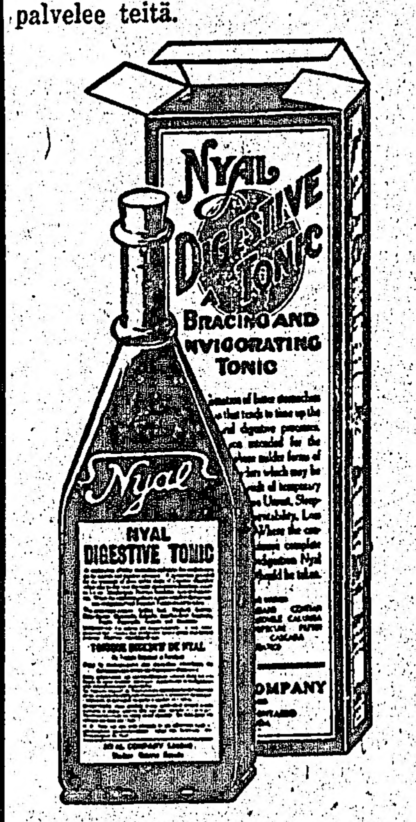

SUDBURY DRUG CO.
Cor. Elm & Lisgar St. Sudbury, Ontario.

"TAYLORS"

Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne.

Erikoista

Vihreää kahvia 3 paunaa vain $1.00.

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 194

St. Regis Bakeries
Timmins, Ont.

valmistaa korppuja, kuivaa leipää y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.

Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

St. Regis Bakeries
Box 477 Timmins, Ont.

MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532
Siistejä huoneita saatavana.

Dr. L. A. JOHNSON

SUOMALAINEN
Hammaslääkäri
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

Piiraisen ja Oksasen

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

Kalaverkkoja

Tämä on sangen tuottava sijoitus

Ostakaa tänään niin säästätte rahaa.

- 20 jaardia, 4 t. silmillä, 4 jalkaa syvä, paluotetu, ainoastaan $3.25
- 20 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettuja $3.50
- 20 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $4.00
- 30 jaardia, 4 t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $4.95
- 30 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $5.25
- 30 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $6.00
- 30 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $6.25
- 30 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $5.50
- 30 jaard. 4 t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $5.15
- kohoilla ja painoilla, ainoastaan
- 50 jaard. 4 t. silmillä, 7 j. syvä, taan $15.00
- Siimalankaa 40 oz .... $1.25 kerä
- Nuottalankaa .... $1.10 pauna

Ruotsin sahoja

Sandvickin kalan ja koukunkuvilla varustettuja.

Tavallinen hammas eli Rakerhammas.

$1.50 kappale.

Raameja näille sahoille $2.50 kappale.

Ruotsin kuokkia

Renkaan kanssa $2.00 kappale. Huomatkaa! Iso alennus hinnoissa.

Kysykää meidän hintoja veneistä ja onkimatarpeista.

Mitä vaan tarvitsette rautatavaraa, niin aina saatte parhaan

COCHRANE HARDWARE Limited

POHJOIS-ONTARION SUURIN RAUTAKAUPPA
SUDBURY ONTARIO.
J. E. Vick, suom. kauppamies.

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä, soittakaa S. 302 eli N. 743.

The Brilliant

Värjäys- ja puhdistusliike

230 Simpson St. Fort William
226½ Arthur St. Port Arthur

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block, Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

RAUTAKAUPPA

Meillä on aina varastossa kaikkia keveää ja raskasta rautatavaraa.

RUOTSIN SAHOJA
Ruotsin sahafiiloja, Ruotsin saharaameja.

Warren and Finlay

— Puhelin 292. —
Third Ave. Timmins, Ont.